

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 19.

ANULU XXIII.

Sabiiu in 6/18 Martiu 1875.

Telegrafulu ese de două ori pe septemana: Duminec'a și Joi'a. — Prenumeratiunea se face în Sabiiu la expeditor'a foiei, pe afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditor'a. Prețulu pnenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. 60. Pentru o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a ôra cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ôra cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Suplemente la politic'a natiunale (Urmare).

Cându venim sa atingem ce-va pe scurtu altu ramu alu culturii, alu meserieloru séu alu industriei, nu scim de unde si cum sa incepem. Ori lu privim din unu punctu de vedere mai largu alu patriei celei mari, ori lu privim din punctu de vedere mai angustu, inse totu cu privire la patria, asemenatu cu desvoltarea ce a luat in unele țieri din strainatate, lu gasim într'o stare, carea ni aréta distanti'a unde suntem si unde aru trebui sa fimu.

Incâtu pentru patri'a mai larga eata ce cetim in genere despre industria din monarchi'a noastră :

„Sunt mari si insemnate progresele, facute de monarchia in cele două decenii din urma in privinti'a economica natiunale, si nu se pôte necunosce ca este unu viu aventu. Asemenandu inse pre Austri'a cu alte țieri mai este inca multu pâna sa se pôte pune alaturea cu staturile azele, cari predominéza astadi viati'a economica.“

„Putiense staturi putemu numi, unde industria sa aiba a se lupta cu atâtea pedeci cá in Austri'a. Nu este țiera, unde clatinările si apucaturile gresite politice, in launtru si in afara sa-i fia adusu atâtea plage nevindicabile.“

Déca se pôte dice acést'a in genere despre monarchi'a Austro-ungara, ce vomu dice despre patri'a noastră in sensulu celu mai angustu, despre Transilvani'a, unde pâna la 1859, la umbr'a celui mai anticuaricu sistemu de prohibitiune comerciale si prin urmare si industriale se ocroteau meseriile si unde pâna la 1849 erau monopolisate mai cá sub sistemulu de caste in Indi'a si in Egiptu cu mii de ani inainte de Chsu, unde numai fiulu preotulu putea fi preotu, fiulu soldatulu putea fi soldatu, fiulu negutiatorulu negutiatoriu si asiá mai departe.

Si cu tóte aceste tempulu de fatia pretinde sa fia altfelu, pretinde progresulu pre câmpulu industriei cá o conditiune fara de carea nu va puté esiste o natiune, séu unu poporu.

Ací nu mai e vorb'a despre aceea, ca industria a fostu tienuta in catunsile triburiloru (Zunfturiloru, Zechiuriloru) din evulu mediu; nu se mai intréba, déca mai traiescu si astadi prejudetiele din tempurile de mai nainte; se cere sa fia industria asiá dupa cum o pretinde tempulu de acum, si de ací nu este nu este nici o dispensatiune.

Cându aru poté avé vre-o valóre escusările, atunci noi amu puté dice Europei si lunei: Voi sciti bine ca, afara de persecutiunile natiunale, in țier'a noastră politic'a industriale si comerciale ab antiquo, a fostu gresita; ca urcarea vániloru si inasprirea prohibitiunei dela 1810—1812, atunci pentru imbunatatirea stárei financiale, a remasu si mai tardiu intacta; ca barbatii nostri de statu inainte de 1848 nu se interesau de dorintiele poporulu, si se ocupau mai cu séma cu tendintie dinastice, ca in fine insisi industrialii nostri, crescuti in privilegie, si dedati la adpostulu indolentiei privilegiate, strigau totu-déun'a de câte ori li se pare ca,

prin ôre-care concurentia, voru fi siliti a invetiá mai multu si a lucrá mai multu, sa-i apere statulu in ceea ce s'au pomenitu. De aceea fiti cu indulgentia, mai asteptati si voi vre-unu seculu doi, pâna se va reculege preste totu tóta industria si meseriile din imperati'a noastră, pâna ne vomu reculege si noi, cá sa putemu, celu putienu, sa ve ajungem, sa putemu merge impreuna pe calea progresulu.

Tóte aceste, si déca le-aru dice populatiunea din monarchi'a intréga, n'aru avé altu efectu decátu o momentana compatimire din partea celoru ce mergu inainte, si ei si-aru cautá, precum-si si cautá, de calea loru imbogatiendu-se si noue lasându-ne cea mai amara meseria.

Cum? Franci'a, carea are unu importu de preste patru miliarde si unu esportu de metasarie, lânuri, marfa de moda, peleria, aurarie si bijuterie, vinuri, vinarsuri, parfumerie, chemicalie s. a. iérasu de vre-o patru miliarde, sa astepte dupa noi? Angli'a, carea impórta pe anu de câte optu miliarde si espórta bumbacarie, inarie, lânarie, marfa de lutu si de metalu, lâna, sare, metaluri, sticla, bere etc. iérasu de atâtea si atâtea miliarde, sa astepte dupa noi? Asia Germani'a, asiá Elveti'a si asiá si alte staturi, cari prin concurenti'a libera si-au radiecatu industria si si-au asiguratu piatie indepartate, in vecinatatea noastră si mai departe, in cari si desfacu productele loru de totu feliulu.

O parte din tierile apusene ale monarchiei noastre, dela 1859 in cóce cu deosebire, au cuprinsu spiritulu tempulu de astadi, s'au desbracatu cu totulu de prejudetiele trecutulu si, de si au sa se lupte cu greutate, se lupta spre a se radica la nivelulu industriale modernu, putemu dice cu succesu. Numai noi cesti mai despre resaritu stámu inca in chipzuri si facemu cá acei copii de scóla lenesi, cari in locu de a se apucá sa-si invetie lectiunea, totu numera foile cele multe din carte si vediendule ca suntu multe nu invetiá nimic'a.

Nu incupe indoiéla, pentru noi problem'a industriei astadi a devenitu prea colosale. In impregiurările nostre bogate de miserie se pare mai neinvigibile greutatea ce trebuie sa o invigem. Fára de capitaluri, cum vomu potea tiené rostu cu industria cea mare, unde lucra masinariele cele multe si mari, puse in miscare de puterea vaporulu?

Sa nu desperámu! Incâtu ne privește pre noi, pre români, aru trebui sa nu gandim numai totu: ca va fi cu greu, ca nu se va puté; ci sa tienem mai multu comptu de insusirile poporulu nostru. Sa intrámu prin casele tieraniloru nostri, si acolo vomu dá preste manufacturi de casa, fia pendiaria, fia lânaria, tiesuta séu cusuta, cari la cea dintâiu privire ni descopere desteritate si gustu, doi factori de mare pretiu in industria. Déca pasim mai departe dámu la totu pasulu preste cele mai diverse ramuri ale industriei esite din mâni, cari de-si nu dovedescu o scóla sistematica, dara dovedescu asemenea desteritate si gustu. Sa intrebámu si pre la unii si alții din maestrii, la cari invetiá séu lucra teneri de ai nostri meseriile in tóta regul'a si ne voru marturisi si acesti'a

ca tenerii nostri suntu cei mai buni lucratori, cari nu numai cósa, nu numai cioplesc, dara sciu sa dea si o forma placuta.

In insusirile aceste mai bine intrebuintate decátu pâna acum jace fórté multu. Intr'ensele jace superioritatea, cu care productele industriei franceze se sustienu deasupr'a altoru producte de industria in noianulu celu mare alu industriei si comericiului din tóta lumea. Insusirea acést'a a venitu la valóre chiaru si in Germani'a, unde cauta ómenii sa se suplinéscu acestu daru prin mijlóce maestrite, prin scóla.

Eata ce se dice ôre-unde in privinti'a acést'a: „Este o problema momentuosa a tempulu nostru inaintarea industriei de arta: sternirea simtiului artisticu de gustu la productele de industria, atátu in producenti cátu si in consumatori si desvoltarea capacitátei tehnice in lucratori meseriasi spre a puté aratá gustulu in lucrările lor. Problem'a acést'a se pôte deslegá numai prin museuri de industria de arta si prin scóle de meserie de arta.“

Totu acolo se dice: „Productelor nostre de industria le lipsescu simtiulu artisticu si gustulu. Nesuinti'a de a delaturá defectulu acést'a are insemnatate estetice, dara are si insemnatate economica. Ea taie aduncu in cestiunea sociale a meserieloru.“

Autorulu, din care estragemu pasagiile aceste, nu crede ca prin deslegarea problemei amintite se va puté nimicu industria cea mare, séu i se va nasce o concurentia amenintatória. Dara de alta parte elu crede ca lucrulu se va impartá intre meseriasi, cari lucra cu mân'a si intre masine si voru puté fórté bine sa existe unele pre lângá altele; concade inse mai departe, ca déca meseriasi se voru folosi de principiulu de asociare, de intemeierea de reuniuni de creditu, de magazine pentru materialu brutu, voru puté sustiené chiaru si ôre-care concurentia masineloru; se intielege, pre lângá superioritatea lucrulu de mâna cu gustu.

Dara iéra ni se va objectá seracia, carea paraliséza chiaru si ideile de ori ce intreprindere. In privinti'a acést'a trebuie sa fimu fórté conscientiosi, pentru ca numai cu conscientiositatea putemu veni la adeveru.

En sa facemu o revista pre la o parte insemnata a inteligintiei nostre si vomu gasi o abundantia, cá sa nu-i dicemu lucsu, carea pôte tiené concurentia cu economi'a casnica a ori cáru contu séu baronu, care n'a insinuatú inca nici unu concursu. Sa trecem la o parte insemnata a clerulu mai superioru, si inca la partea cea „asuprita“, si nu vomu dá nici de cea mai mica urma de seraci'a, din contra de abundantia, cá sa o numim si ací cu eufemismulu acést'a. Comerciantii nostri? Indestulirea se vede in casele lor si in purtarea lor, nu la toti, dara la o parte considerabile, într'o mesura asiá de insemnata, incâtu celelalte două clase de mai nainte nici ca se potu mesurá cu densii, ci trebuie sa stea la distantiu.

La țiera? Ací sa punem numai intrebarea, ca cine imbogatescu multimea cea mare de jidani? déca nu tieranii nostri cei seraci cu contribuiri loru cele de buna voia, con-

tribuiru, cari le facu gratis, déca calculámu procentele cele imense cu care se obliga tieranulu jidanulu mosaicu, precum si jidanulu crestinu, din nesciinti'a lui.

Fatia cu impregiurári de aceste pipaite si vedite cu ochii, in casulu celu mai reu, nu putem sa ne escusámu cu seraci'a, pentru-ca aru puté ori-cine sa ne argumenteze cu densele contrariulu. Séu déca suntem noi convinsi si petrunsi de seraci'a noastră, atunci aru trebui sa ne conformámu cu totii mai multu si sa vietuim de asiá, cá din prisóse mici sa putemu odata pasi la indreprinderi cá cele susu atinse.

Sa vedem mai departe ca unu mare barbatu alu nostru, care durere astadi numai este intre noi, in unu tempu relativu scurtu, cu mijlócele cele mai oneste, spre scopuri fórté salutare, ni-a adunatu o avere de sute de mii si ni-a lasat'o tuturoru ereditate. La iniciativ'a aceluia si barbatu si prin concursulu poporulu, in tempuri nefavorabile, s'a adunatu pentru „cultur'a si literatur'a poporulu románu“ iérasu sume considerabile. Acelasi poporu seracu, in acelasi tempu si in acelesi impregiurári, a adunatu capitale frumóse pentru scopuri in sine bune, dara pôte nu tocm'a presante in tempulu de fatia (Academ'i'a de drepturi, Teatru.) Déca vomu luá alte capitale administrate de corporatiuni si de privati si le vomu numerá tóte laolalta ne voru dovedí, ca de si suntem relativu seraci, unde este iniciativ'a si voi'a se gasescu si mijlóce si se pôte face câte ce-va.

Si in privinti'a meserieloru si a industriei aru face Asociatiunea noastră servitie mari natiunei si patriei, déca aru lucrá intr'acolo, ca in diversele părți ale țierei sa se intemeieze câte o scóla de industria. (Va urmă)

Scirea cea mai interesanta ce ne o aducu astadi diurnalele este cea despre caletori'a Majestáției Sele Imperatulu si Regelu Franciscu Iosifu mai întâiu la Dalmati'a, unde va primí o deputatiune turéscu si la Ragusa se va intalni cu principele Nicolau alu Muntenegrulu, dupa acést'a-despre caletori'a la Itali'a, spre a se intalni cu regele Italiei Victoru Emanuilu. Imperatulu, se dice, ca dela Triest va caletori la Goriti'a si de acolo la Veneti'a, unde se va intalni cu regele Italiei.

Petrecerea Majestáției Sele acolo va fi dela 6—8 Aprilie.

Contele Andrassy inca va petrece pre imperatulu in caletoria. Cele mai multe foi din Vien'a scriu fórté simpaticu despre intvederea acést'a. Dupa sciri din Rom'a si diurnalele de acolo saluta cu bucuria intalnirea monarchulu Austro-Ungariei cu Imperatulu Italiei.

Deputatii natiunali din diet'a Ungariei au avutu Mercuri 11 Martie o conferintia, in carea s'au desbatutu asupr'a tienutei lor in dieta fatia cu schimbările din urma. Resultatulu conferintiei a fostu urmatoriulu conclusu:

Recunoscendu, ca calamitatea financiara si administrativa in țiera — atátu este de generale si apesatórie, in cátu tragnarea delaturării ei involve celu mai mare periclu pentru țiera si tóte popórele ei; ca dara este o detorintia patriotica a fia-cáru cetatianu, a nu ingreuná, ci dupa puteri a usiurá guvernulu implinirea engagiamente-

*) „Unsere Zeit.“

*) Volkw. Lit. de Lamers.

loru, espresu luat'ă supra-si, pentru delaturarea cătu mai curendu a marei calamități:

Punendu mai departe pretiu pre seriozitatea promisiunilor noului guvern in privint'ă aplecării cu rigóre si loialitate a tuturor legilor existenti, prin urmare si a acelor in favórea nationalitatilor nemagiare, si astfel sperându ca se va pune stavila multor abuzuri si volnicii, de cari pâna aci a avutu a suferi poporul preste totu si poporale nemagiare desclinitu:

Clubulu natiunale adoptá pentru durat'ă acestei sesiuni acea atitudine loiale fatia de straduintele guvernului in privint'ă a financiarilor si a reformelor administrative, încátu nu numai ca nu va întreprinde nimic'a ce aru puté sa impedece séu ingreunze activitatea guvernului in acele directiuni, ci inca va sprigin'ă atari propuneri ori unde le va aflá corespunditorie scopului; iéru încátu pentru pretensiunile sele natiunale dupa program'a sea, acelea in principiu remanendu nealterate, — de ocamdata va asteptá sa véda actele positive ale noului ministeriu, pentru cá conformu acelor'a sa-si normeze pasirea mai departe spre scopulu realizării acelor pretensiuni.

Clubulu remanendu in solidaritate, va justificá acésta ténuta a sea fatia de alegatori, si la tempu si locu potrivit, cerendu necesitatea — i va dá espresiuni ea cuvenita. —

Pre tempulu cându erá sa se tiena conferint'ă, lipseau din Budapesta deputatii serbi, Costici, Polit si Miletici.

Acest'ă fura chemati prin telegrafu spre a putea participá la consultári. Dreptu respunsu a aparutu unu articolu in „Zastava.“ Articolulu face imputári deputatilor români, dicendu-le ca n'au procesu consequent. Este fórte probabilu, ca Miletici va pune in lucrare amenintarea sea de mai nainte si va esí din clubulu deputatilor natiunali.

Din Croati'a se audi in dilele trecute scirea ca comitii supremi ce au a se denumi acum suntu luati dinpartid'ă natiunala, cu incungiuarea unionistilor. Dupa „Pest. Ll.“ de Sambata se pare ca scirea acést'ă este adeverata. Consiliulu ministerialu, se dice, ca a primitu propunerea banului Croatiei in privint'ă a denumirilor din cestiune, si se asteptá numai confirmarea Majestátiei Sele. Totu deodata adauge foia citata, inse dupa unu isvoru strainu, ca cei denumiti in adeveru suntu nationalisti, dara suntu barbati credin-

ciosi datorintieloru loru, cu esperint'ă si sobrii.

In clubulu „liberalilor“ din Budapesta dela 11 Martie s'a ventilatu si cestiunea gendarmeriei din Transilvani'a.

Ministrulu de interne a dechiaratu mai in urma ca este aplecatu a corespunde dorintiei generale manifestate de către deputatii ardeleni. Este inse ne aparatu de lipsa, ca sa se delature anomal'ă de a substá gendarmari'a din Transilvani'a sub ministeriulu comunu si nu sub celu ungurescu. Mai departe este neaparatu de lipsa cá genlarmeri'a si prin esteriorulu ei sa dea espresiune ideiei de statu ungurescu si limb'a de manipulatune, atátu in launtru cătu si in susu, se fia cea magiara. —

Din Cislaitani'a, afara de scirea de mai susu, nu avemu de ocamdata de inregistratu ce-va memorabilu decátu ca senatulu imperialu in siedint'ă sea dela 13 a primitu legea privitoare la salariile profesorilor dela Universitatea din Cernautiu si resolutiunea pentru infintierea unei catedre de limb'a si literatur'a româna. — Inca ce-va. Articululu din „Convorbiri“ se vede ca a avutu efectu, pentru ca cetimu in foi vieneze, ca proprietarii cei mari, nu voru luá parte la iubileulu seculariu alu Bucovinei.

Nu va fi fâra de interesu a face amintire ca afacerea Ofenheim inca totu mai ocupa spiritele. „Politik“ scrie:

Póte ca nimenea nu este asiá atinsu prin esitul procesu Ofenheim, ca Imperatulu Franciscu Iosifu. Ce se atinge de persón'a Imperatului este omu cu semtieminte nobile si contrariu tuturor persecutiunilor, dara nu arare ori se exprima astu-feliu: „cându sa face in iubit'ă nóstra Austria venatóre selvatica dupa mamonulu, atunci alérga si cei mai buni ai mei impreuna.“

Din aceste putiene cuvinte si din alte impregiurári se vede ca in cercurile cele inalte din Vien'a s'a inceptu a se cerne si aristocrat'ă, si baroni de financia inceptu a fi mai rari prin acele cercuri.

Din strainatate erau in dilele din urma scirile alarmatóre despre o eventuala concentrare a tuturor trupeloru francese la marginile Germaniei.

Scirea erá data in form'a unei simple concentrári in vér'a viitória

cum suntu tóte concentrári de armata in tóte statele. Cu tóte acestea ea a nascutu alta scire si adeca, ca Prussi'a, respective Germani'a a si desemnatu mai multe corpuri de armata spre ale mobilisá, eventualu ale concentrá la marginile Franciei.

„Fremdenblatt“ din Vien'a asigura cá scirile acestea suntu scornite. Asiá póte sa si fia. In adunarea generala dela Versailles inse unu deputatu a facutu propunerea, cá statulu sa nu mai suferé pre nici unu strainu in serviciu la drumurile de feru din Franci'a, pentru ca, motivéza deputatulu, in „tempu de resbelu“ este fórte pericolosu a lasá manipulatiunea drumului de feru si conducerea trenurilor in mâni straine. O alta ilustratiune la scorniturile de mai susu aru fi a se adauge scirea despre procurarea a 100,000 puscii pentru Franci'a la fabricantulu Kerschel in Stiri'a, sub cuventu, ca arsenalule francese nu suntu in stare a liferá materialulu trebuinciosu de resbelu in unu tempu mai corespunditoriu trebuintieloru Franciei.

„Buffet“ a cetitu in siedint'ă adunării generale francese dela 11 Martiu program'a cabinetului celui nou. Ea are sa urmedie o politica tare conservativa, lipsita de ori-ce caracteru de provocatiune séu debilitate. Dechiaratiunea acést'ă a gasitu ca este necesaria, pentru de a imprasciá neliniscirea din opiniunea publica. Populatiunea onéstă, iubitoré de pace, activa si iubitoré de ordine póte se fia convinsa ca regimulu o va aperlá contra tuturor atacurilor si pasiunilor subversive. Buffet lauda administratiunea, carea între impregiurári grele a sciutu sustinerea ordinea si ea merita a tinea contu de spriginulu nostru perpetuu. Elu provóca pre republicani a dovedí, ca alaturându-se ei la o politica, carea unic'a este in stare de a linisciá tiér'a. au facutu unu actu, carele intrunesce ordinea cu siguritatea publica. Patriotismulu se oblige pre acei'a, care voru fi doritu alta solutiune constitutiunale sa se unésca spre a aderá la principiile de ordine si spre a conservá societatea. Apeléza asiá dara la toti barbati moderati din tóte partidele. Regimulu va castigá respectu constitutiunei. Constitutiunea inse nu va devení instrumentulu óre-cárei pasiuni. Ea va

conservá o atitudine tare si impacatóre.

Momentulu aru fi reu alesu spre a pregatí lumei unu spectaculu de certe interne; acést'ă aru insemná a dá Franciei lovitura de mórte. Regimulu va face propuneri pentru modificári in legile de pressa. Dupa ce se va votá legea respectiva se va delaturá si starea martiala. Regimulu dechiara sustinerea legii in privint'ă a primariloru pre unu tempu anumitu. Program'a se incheia cu rogarea, ca déca ea cumva displace adunării sa se dechiare numai decátu.

Audifret este alesu de presiedinte alu adunării nationale.

Scirea despre abdicarea lui Alfonso in favórea ducelui de Montpensier.

Dupa „Courier d'Orient“, principele Muntenegrului are intentiunea de a-si asiedí in Consantinópole unu agentu diplomaticu. Dóue puteri mari sa spriginescu.

Noulu ministeriu francesu.

(Fr. Blatt.)

Dupa cum se vede, din publicarea de astadi*) a nóuei liste de ministri, situatiunea in Franci'a, s'a amelioratu si consolidatu in tóta privint'ă. Abiá acum se póte dice, cu óre-care sigurantia, ca Mac-Mahon va fi presiedintele republicei francese pâna la anulu 1880. Tocmai cându confusiunea ajunsese punctulu culminantu, starea lucrurilor se chiarifica. Eri se aseceptá constituirea cabinetului; telegrafulu inse aduse scirea ca totulu s'a nimicitu si ca opintirile lui Buffet s'au zadarnicitu de totu adaugendu ca întreprinderile acestui barbatu de statu fatia cu întreprinderile mitice si adeca, a rostogolí pétr'a lui Sisyphus, a tiese pendí'a Penelopei si a umplé vasulu Danaideloru, dice unu corespundinte dela „Independance belge“ suntu numai copilarii. „Tout est rompu“ (totulu este nimicitu) erá parol'a dilei in Versailles. Astadi, 24 óre mai târdiu, s'a compusu unu cabinetu pre deplinu corespunditoriu tuturor recerintieloru ratiunali, cari se potu pune la o astu-feliu de situatiune grea si incurcata, precum este aceea a Franciei politice actuale.

*) Noi amu publicatu'o in nrulu trecut. Red. „T. R.“

FGISIORA.

Spinulu.

Odat 'nt'o padure
Stá unu arbore stufosu
Cu fructe verdi de sulfure.
Incarcatu de susu pân' josu.
Arborele intru sine
Senguru astfelu esclamá:
Ce fructe! ce maracine!
Au crescutu din pielea mea!

Eu credeamu ca-i frundia verde,
Dar' ah cum m'ámu insielatu!
Acum vediu eu cum 'mi siede
De reu; totu eu spini ornatu.
Dar' spiniu fâra 'ncetare
Totu mereu 'lu impungea,
Elu inse 'si puse 'ntrebare:
Ór' sa mai remánu asiá?

Toti vecinii mei au frundie
Frumóse, si se mandrescu;
Pre mine inse me-acusa
Spinii, si me chinuescu.
Cându asiú scí ca-'mi reusiesce,
Eu asiú poftí unu tesauru
Eentru mine prea firesce,
Frundie totu numai de auru.

Dómne dá-mi sa potu ajunge
Scopulu meu mandru doritu!
Cu spiniu sa potu impunge,
Prin foi sa fiu stralucitu...
Cum se facú sér'a 'ndata
Se culcá si adormí,

Cându se scóla numai eata:
Cererea i se 'mpliní.

Veninulu acum e miere,
Sgur'a s'au facutu tesauru,
Acum n'amu alta a cere,
Cáci amu frundie totu de auru.
Acum arborele 'n sine,
Fiindu prea ambitiosu,
Dise: nime nu-i cá mine,
Asiá mandru si frumosu!!

Diu'a trece sér'a vine,
Arborelulu gloriosu
Se culca, se asiédia bine,
Elu e mandru si frumosu.
Cersitoriulu preste nópte
Vine mereu chitinelu,
Fâra sgomotu, fâra siópte,
Mi-lu scutura putientelu;

Pune saculu lînga sine,
Si culege totu mereu,
'Lu umplé 'lu indésa bine
Si se duce 'n drumulu seu;
Acum sa te vediu pre tine
Arbore ambitiosu!
Ce esci tu fatia cu mine,
Tu marsiave pomu spinosu!!

Diminét'ă cându se scóla
Arborelulu furiosu,
Se trediesce 'n pielea góla,
Si remane rusinosu.
Ah! ce sa facu? mi rusine!
Cugetá elu seriosu
De n'asiu fi avutu mai bine,
Decátu sa remanu pe josu.

Oho-ho!! ca suntu mijlóce...
Sciú eu iéra ce sa facu —
Nu credu eu ca m'a mai cóce
Cersitoriulu celu seracu.
Stá — acum cugeta 'n sene...
De-'mi ajuta Dumnedieu,
Voiu ajunge eu altu bine...
'Mi ajungu eu scopulu meu.

Dómne dá-mi frundie de glaja!
Se róga spinulu mereu,
Cá sa potu cu'ncetulu trage
Padurea, la gustulu meu.
Trece diu'a vine sér'a,
Arborelulu intristatu,
Se culca s'asiédia iéra
Pré spinosulu lui reu patu.

Diminét'ă cându se scóla,
Privesce 'n pregiurulu seu,
Ambitosu plinu de fala,
Aha-há! dise: 'su holteu!!
Acum vie din padure
Cersitoriulu celu seracu,
Vie acum sa me mai fure!
Apoi sa vedi ce o sa-i facu...

Nici unu arbore 'n padure
Nu-i cá min' asiá frumosu!
Cu vestminte de glasure
Imbracatu de susu pân' josu.
Nici cuventulu nu si-lu gata,
Si austrulu cu boreu
Lu si 'ncungiura indata,
Murmuindu in giurulu seu.

Se 'ntocmira, s'asiediaru
Totu brigade impregiuru,

Credindu ei ca intr'o véra
Au sa bata la grasuru
Se porní unu viforu mare
Cum nu se mai pomení
Mi-lu atinse la spinare,
Mi-lu sfarmá si mi-lu sdrobí,

Acum mii de milióne
Aru mai sparge cându aru fi,
De astfelu de fanfaróne,
Ca numai cătu se porní.
Arborele acum privesce,
Cu uimire 'n giurulu seu!
Glaja nui! glajea 'mi lipsesce
Dise: unde-i lustrulu meu?

Eu uscatu, padurea verde,
Ea cu frundie ea cu spini,
Mie reu, ei bine-i siede,
Acum ei sa i te 'nchini?
Nici cuventu nu-i de 'nchinare!
Eu cu multu 'su mai galantu;
Dór' s'o lasu pre ea mai mare,
Si eu sa-i fiu ei argatu!

Ce sa facemu? sa nu fia
Nici o ura între noi!
Dise spinulu: sa ramaia,
Sa amu frundie cá si voi!
Inse eu sa fiu mai mare
Cá stapánu, cá Domnitoriu,
Ca tu totu nu esci in stare,
A domni pre venitoriu,

Acum numai frundie verde
Si potere sa domnescu,
Me juru déca nu-mi vei crede
Dieu alta nu mai poftescu!

Noi nu voim sa facem conjecturi, privitoare la contrastele complanate in tempu asiá scurtu, pâna cându nu vom avea date sigure si detaiate. Noi stâmu firmu pre lângă acea parere, ca indata ce lucurile, de cându cu primirea legilor constitutionalu, au capetatu o astu-feliu de forma, tienera la olalta a diferitelor grupe din steng'a si din centrulu stengu, pre bas'a concessiunilor de pâna atunci, au fostu de ajunsu cá sa induplece pre Mac-Mahon de a cede a pune, pretensiunilor lacomae ale centrului dreptu pedeci neinvingibile. Si intr'edeveru, deca voiá partid'a adeveratu conservativa republicana in numele cárei'a pactá centrulu stengu cu centrulu dreptu si cu Mac-Mahon, care fú condusu in continuu de ducele de Broglie, cá sa nu jertfésca fără nici o conditiune, tóte rezultatele dobândite cu mari greutăti in tempulu din urma, intrigilor egoistice ce se tiéseau de unii membri din centrulu dreptu si de regimu, atunci nu potea sa mérga mai departe, decâtu mersese. Unu Gros parlamentar, care intruni majoritatea de 425 a lui Vallon unu contingentu de 340 membri, bine istruati si stensu uniti prin o disciplina severa de partida a avutu destula abnegatiune si modestia cá sa se multimesca cu dóue portfoiuri si sa lase optu din acestea ambitiosei fractiuni a centrului dreptu, care nu numera nici 90 membri. Din caus'a pácei si cá sa infrânga cerbicositatea lui Mac-Mahon centrulu stengu s'a invoitu chiaru si la aceea cá sa intre in cabinetu unu membru din minoritatea antirepublicana. Dara nici acést'a nu a fostu de ajunsu pentru lacomii din centrulu dreptu: Chiaru si impregiurarea aceea ca Dufaure si Leon Say din centrulu stengu a intratu in cabinetu, pre cându tóta steng'a cealalta a remasu neconsiderata, lu nelinisea pre Mac-Mahon. Se suciá, se inverta pâna cându Buffet eri 'si perdú pacienti'a si abdisse de a mai primí vr'unu portfoiu. Cu acést'a s'a pusu capetu. Mac-Mahon si centrulu dreptu, care, lasu, ca n'a avutu in partea drépta a casei o majoritate macaru efemera, dara nici chiaru o spriginire duravera, capitulara sub presiunea acestui ultimatu si trebuira sa se multimesca cu combinatiunea

Ear' se culca se asiédia
Arborele ingamfatu
Preste nópte elu visédia
Ca e precum au optatu.

Elu se scóla, se trediesce
Diminéti'a prea voiosu,
Cându pre sine se privesce,
Elu e verde si frumosu.
Of! dicea elu intru sene:
Totu suntu bunu lui Ddieu!
Eu me denumescu pre mine,
De regentu sum vrednicu eu!

A mea frundia este dulce,
De-si fructu-i véninosu,
Sum vrednicu eu a fi duce,
Ca sum verde si frumosu.
Inse, ce se vedi? minune!
Cersitoriulu celu seracu
Nu s'asiédia! ci-'si propune:
Sa-lu desbrace de-acestu fracu.

Stringe viermi, gândaci omide,
Le pune pre arborelu,
Ce dicea ca-i de stafide,
Of! sermanulu! vai de elu!!!
Nu trecura trei minute,
Frundiele-i diaceau pre josu,
Nefiindu din elu crescute
Remase ear' golu spinosu.

Acum cu puternicu tonu
Padurea tóta ridea
Pe superbulu fanfaronu:
Ha! ha! ha! ha! ha! ha! ha!!!
Branu, 7/19 Maiu 1869.
de Teodoru Popu,
invetiát.

faptica de astadi, pre care trebuiau se o prevada inainte inca cu diece dile, deca nu erau de totu orbiti si tare preocupati in apretiarea stârei lucrurilor. —

Ceea ce e imbucuratoriu la ministeriulu celu nou, este caracterulu seu *nebonapartisticu*, cá sa nu dicemu *antibonapartisticu*. Buffet cá ministru de interne, chiaru deca are o majoritate incrediuta in camera si in tiéra, nu este omulu care se face pre voi'a unui Rouher, Cassagnac, Chevreau si la toti cei-lalti paladini ai tenerului din Chislehurst si sa le concéda cá sa faca statu in statu. Totu asiá de pucinu s'aru vedea silitu Dufaure cá sa-si pérda semnulu din caus'a lauriloru tristului seu predecesoru, in ministeriulu de justitia Tailhaud. Elu nu va intardiá nici unu momentu cá sa puna la dispositiune comisiunei parlamentarice de enquete, materialulu judicialu castigatu in urm'a incuistiunei contr'a comitetului centralu bonapartisticu. De asemenea intrarea lui Vallon in ministeriulu de instructiune este o garantia puternica pentru o desvoltare corecta si ratiunale a instructiunei superioare si inferioare. A fostu tempulu supremu cá sa se puna odata capetu conducerei stricaciose a necapabilului si ignoratului „Vicomte“ de Cumont, carele nu este nici Vicomte nici Bachelier. Vallon este unu omu religiosu, pre lângă acést'a in sa literatu si liberalu, carele de siguru va sci delaturá apucaturile clericali, cáror'a Cumont celu vanu si imbecilu, nu erá in stare a se spune. Leon Say carele este cunoscutu si stimatu de omu onestu si dreptu insuffa incredere, prin creditulu seu si prin desteritatea sea financiaria, bancei, bursei si la toti cáti se ocupa cu negotiulu. Cá representante demnostrativu alu sferematei majoritati monarchistice este, in noulu ministeriu, singuru de Meaux, care dupa cum afirma consocii sei va deveni unu oratoru si unu barbatu de statu renumitu. Elu figuréza in impregiurimea sea de acum mai multu cá o bucata de lemnu in cabinetu, decâtu cá membru alu cabinetului si chiaru circumstarea, ca a cutezatu sa primésca portfoiu, i-a pregatitu o mica escomunicatiune din partea consociloru sei.

Astadi dupa prândiu va asterne Buffet in numele cabinetului program'a noulu regimu, adunârei natiunale. Din aceea si cu deosebire din purcederea singuraticiloru ministri, ne vomu convinge deca situatiunea Franciei s'a chiarificatu si deca nu mai este impedecata in mersulu seu politicu. Ori cine s'a potutu convinge din surprinderile si contradicerile cele multe obvenite in fas'a cea mai nóua a istoriei francese, ca porunc'a cea dintâiu a intielepciunei este, a nu grabi cu judecat'a asupr'a unei situatiuni ce se afla inca in fasia.

† Diet'a Ungariei.

Budapest'a, 10 Martiu. Dupa publicarea rezultatelor de alegerile comisiuniloru din urma deschide presedintele *Ghyczy* desbaterea speciale asupr'a bugetului pe 1875. Dupa unele formalitati se cetesce titlulu I, curtea regésca cu o recerintia de 466,000 fl. *Iancovicu*, din centrulu stângu de mai inainte, face imputári regimului, pentru ca nu a consiliatu pre coróna cá in faci'a lipsei celei mari, in carea sa afla tier'a, sa mai restringa recerintiele curtiei.

Ministriulu de finantie *Szell* se provóca la lege, in urm'a cárei cifr'a acést'a este votata pâna la 1879.

Csanády propune a se rugá regele pentru cederea unui milionu, pre cându *Mocsáry* propune a se aduce unu proiectu de lege in privinti'a acést'a.

Dupa ce mai vorbescu vre-o cáti-va deputati, se pune posetiunea la votu si pentru prim'a óra se ridica majoritatea impunatóra, inmultita

prin fractiunea *Senyeistiloru* si se accepta sum'a propusa in bugetu.

Indata dupa acést'a se votéza recerinti'a pentru cancelari'a de cabinetu, iu sum'a de 74,295 fl.

La desbaterea asupr'a recerintiei pentru dieta in suma de 905,173 fl. recomanda contele Ferdinandu *Nemes* casei deputiloru sa incépa insasi cu crutiârile si sa indrepte pre regimu a aduce unu proiectu de lege, conformu cáru sa nu fia iertatu a trece spesele dietei preste sum'a 700,000 fl.

Ministriulu presedinte *Tisza*, luându cuventulu nu aprobá propunerea de mai inainte pentru ca dupa densulu prin atare mesura s'aru poté ingustá libertatea de actiune a parlamentului; regimulu inse 'si va dá tóta silinti'a cá materialulu de desbatere sa vina cátu mui ingraba in cas'a deputiloru, asiá incátu acést'a sa nu petréca tempulu nici odata fără de lucru. (Aprobare).

Bobory aru vré sa se scada banii de quartiru cu 200 fl., si ministri si cei-lalti functionari de statu, fiindu deputati sa nu iá bani de quartiru in duplu.

Dupa o scurta discussiune dechiara ministru *Tisza*, ca ministrii au renuniatu cá deputati dela competinti'a loru pentru quartiru.

Venindu positiunea *spese comune*, *Csanády* dechiara, ca pentru asiá ceva nu votéza nici unu cruceriu.

Presedintele *Ghyczy* anuncia ca pentru recerintiele comune este statorita sum'a de delegatiuni cu 29,019,346 fl. si trebuie votata, steng'a estrema, la enuncciatiunea acést'a cere votare, carea, dupa mai multe replicári din partea presidiului, sa si face. Celelalte positiuni privitoare la adausele si procentele la datoriele statului, se votéza fără desbatere. —

La positiunea pentru ministru presedinte dechiara steng'a estrema, ca sum'a e prea mare. Ministru presedinte, incátu pentru persón'a lui, este aplecatu a se reduce sum'a; nu o poté face acést'a inse pentru eventualii urmatori.

Moricz, provocându-se la o enuncciatiune a fostulu ministru presedinte conte *Andrassy* dice ca postulu de ministr. presedinte sa se lase a fi accesibile si pentru patrioti cu mai putiena avere, si cas'a votéza positiunea.

La fondulu de dispositiune se incérca de nou steng'a estrema alu combate. *Csanády* vorbindu contr'a positiunei acesteia si aducendu in discussiune si cestiunea de incredere facia cu ministriulu, face alusiuni la schimbarea principiiloru lui *Tisza*. Dupa ce pune ministru presedinte cestiunea de incredere la discussiune, se radica *Colomanu Tisza*:

Pentru prim'a óra, dice elu, se apostrofá regimulu celu nou. Respundu odata pentru totu-déun'a la apostrofarea facuta. Votulu de neincredere din partea d-loru deputati 'lu iau spre placuta sciintia, (ilaritate generala.)

Nu me miru, ca d. deputatu nu este esactu in espunerea faptelor, asia este obiceiulu seu. Nu amu atacatu bugetulu regimulu de mai nainte, ci politic'a lui financiara si amu disu anume, ca suntu gat'a a votá ori cáru regimu cu o politica financiara mai buna, nu numai bugetulu dara chiaru si indemnitate. D. *Csanády* dice ca inainte de formatiunea cea nóua a partideloru, partid'a majoritati de odinóra tragea de mórte, poftésca a vedé diarulu si se va convinge cátu de „debila“ erá partid'a aceea cându votá. (aplause).

Ce privesce punctulu meu de manecare si asiá numit'a negatiune de principie din parte-mi, cuventarea mea dela 3 Februaru, carea o amu rostitu de pre bancile stângei, este aci, intrens'a mi-amu desfasuratu prefatia si decisivu punctulu meu de manecare. Afara de acestea eu sciu, ca pre cátu tempu, prin increderea Majestátiiei Sele voiu ocupá loculu acést'a, cându voiu crede ca este de tempu sa dau sfatulu meu 'lu voiu si dá pentru totu ce este in interesulu tro-

nului si alu tieiei, fără de esepiune. (Aplause in centru.)

Sciu in sa si me sentiu datoriu, ca pre cátu ocupu loculu acést'a, pre cátu tempu suntu ministru, sa nu intru in nici o actiune de ori si ce natura, dosindu pre colegii mei ministri si cu atátu mai putieniu fără de prealibil'a invoire a Majestátiiei Sele. (Aplause indelungate in centrulu dreptu si stângu.)

Acést'a este punctulu meu de manecare, pre care eu, dupa parerea mea 'lu ocupu conformu datorintiei mele si apelezu, cá si alta ocaziune la patriotismulu si la mintea sanatósa a natiunei unguresci, sa judece, óre finearu succesu nóua, dupa esperintie de 8 ani (si sperezu pentru tóte tempurile) a impedecá caderea patriei si, de ce sa ne ferésca Ddieu, nimicirea patriei, deca amu procede totu pre calea acést'a? (Aplausu.)

Moricz dechiara positiunea din cestiune de identica cu cestiunea de incredere si majoritatea, dreptu de votu de incredere votéza fondulu de dispusetiune.

Sennyey: Dechiariunea cea sincera si loiala a stimatului meu amicu, a ministru-lui de interne, a inmultita increderea mea personala cátra densulu si cátra cei-lalti membrii ai cabinetui. De óre ce in sa cestiunea fu infatiolata cá votu de incredere, trebuie sa dechiaru, ca astadi nu pociu sa me pronunciu fatia cu cabinetulu nici pentru incredere nici pentru neincredere. Cu tóte acestea votezu positiunea. Eu nu vedu in fondulu de dispusetiune unu puru votu de incredere, ci o cestiune de guvernamentu si-lu voiu votá ori cáru regimu, pre care 'lu voiu vedea, ca nu este asiá de periculosu pentru patria, pentruca conformu datorintiei mele de deputatu, sa-lu restornu cu ori si ce pretiu. De unu astfelu de regimu nu privescu eu si pre regimulu de acum, si deca voiu gasi ca este oportunu de alu restorná, atunci me voiu sili a-lu restorná prin unu votu de neincredere parlamentaruu. (Aplausu.) De aicea eu votezu posetiunea dicendu, ca o crutiare la titlulu acést'a aru poté aduce perdiere fórtie simtite. (Aplause.)

Mai departe se votéza recerintiele pentru ministru a *latere*, recerintiele pentru Croatia si pentru ministru Croatiai.

S'a votatu mai departe pentru ministeriulu de instructiune recerintiele pentru inspectorii superiori si inspectorii de scóle.

Cu acestea siedinti'a se incheia la 2 ¼ óre.

➤ *Budapest'a* 11 Martie. Astadi se continua desbaterea bugetului instructiunei si sa votéze pentru Universitatea din Pest'a 468,515 fl. — Pentru Universitatea din Clusiu regimulu a propusu 197,560 fl. Comitetulu financiaru propune numai 175,000 fl. care sum'a din urma se si votéza. Pentru Academi'a de drepturi din Sabiiu suntu preliminarati 18,135 fl. —

Ugron intréba pre ministru de instructiune ca dreptu este ca la Academi'a de drepturi din Sabiiu se propunu studiele nemtiesce?

Dendu ministeriulu unu respunsu multiamitoriu se votéza si positiunea acést'a.

Pentru *gimnasie* regimulu a statoritu o suma de 129,971 fl. Comisiunea financiara propune stergerea a 21,110 fl., motivandu deocamdata sa nu se infintieze unu gimnasiu in Caransebesiu si altulu in Ungari'a superioara.

Varády intréba pre ministru de instructiune, ce intentiuni are densulu in privinti'a legi pentru scóle medie,

Ministriulu *Trefort* raspunde cas'a cunósce fórtie bine intentiunile sele in privinti'a acestei legi, pâna acum inse i-a lipsitu tempulu fisicu de a le supune desbaterei. Mai departe descopere ca in sesiunea presenta nu va fi cu putintia cá sa se pertracteze; va fi inse un'a dintre cele dintâiu agende ale dietei celei mai de aprópe. Intr'aceea va ingrigi cá proiectulu sa

se prelucra după esperiențele făcute mai în urmă.

Ugron întreba, ca s'au făcutu pași spre a se respinge subvențiunea votată de regimul român pentru *gimnaziul român din Brașov*? Ministrul *Trefort* răspunde, ca negocierile în privința acestă sunt începute. Lucrul înse, fiind de o natură foarte delicată, ca s'a sa-lu dispenseze de asta-dată, de a se especta mai pre largu. Elu se va silii a pune odată capetu acestei afaceri. (Aprobare generală).

Ugron se declara multămitu cu răspunsul.

Michailu *Kemény* este contră subvențiunei pentru școlă reală din Sabiiu, și asiă nu votăza pozițiunea preliminară de ministeriu cu 5000 fl. din cauza ca în școlă din Cestiune nu domnesce spiritul magiaru, și manualele de instrucțiune sunt din străinatate.

Ministrul *Trefort* răspunde ca subvențiunea este asigurată de mai înainte și are să mai dureze încă doi ani.

Madarasz face propunere de rezoluțiune pentru stergerea pozițiunei. Punendu-se la votu propunerea de rezoluțiune se respinge și se votăza pozițiunea.

Pentru instrucțiunea populară propune comisiunea financiară 800,000 fl., pre cându în preliminaru erau puși 960,000 fl.

Ministrul *Trefort* se roga a i se dá plenipotenția de a dá 50,000 fl. pensii inveciatorilor, pentru ca sperăza ca proiectulu de lege pentru pensionarea inveciatorilor populari se va desbata și primii cătu mai curendu. — Se primesce.

Cestiunea română și „Journalu Des Débats.”

(Urmare)

Dara sa revenim la cestiune. Déca tractatulu din Adrianopoli nu pôte probă nimicu contră drepturilor României, firmanulu de investițura a principelui Carolu, invocatu în alu doilea rendu de Journal „des Débats”, pôte ôre sa probeze mai multu? Nici decum. Situațiunea politică a României fiindu regulată definitivu de tractatulu din Parisu și fiindu pusă prin acestu actu internaționalu sub garanțiă colectivă a puterilor, Pôrt'a n'aru putea în nici unu modu sa o schimbe dela sinesii. Cu atâtu mai reu pentru dens'a, déca a pututu crede un'a că acest'a în 1866. Firmanulu seu e unu actu nulu si ne-a venit în tôte dispozițiunile cari se departăza de textulu și de spiritulu tractatulu din Parisu. Asupr'a acestui punctu, ni se pare ca ori-ee controversă e imposibilă.

Basea dreptulu publicu alu României se afla în propriile sele capitulațiuni cu Pôrt'a, în tractatulu din 1856, care le-a recunoscutu și confirmatu în modu solemn. Inse, în acestea nu e nici o alta capitis diminutio, în ceea ce privește suveranitatea esteriôra a statulu român, decâtu aceea pre cari le-amu indicatu mai susu. În privințiă specială a cestiunei ce ne ocupa, aceste tractate recunosc României o deplină și întreaga libertate de comerț.

Evident, această libertate de comerț rezervată în tractate avea altu-țeva în vedere decâtu comerțulu interioru alu principatelor; căci, cătu despre acest'a, libertatea sea eră implinitu intielăsa în independențiă administrativă recunoscută de celelalte articole și nu mai eră nevoia de unu articulu specialu care sa o consacre. Libertatea de comerț de care vorbescu tractatele susu menționate nu pôte dara a fi relativă decâtu la comerțulu exterioru și această libertate de comerț implica necesarminte, că o consecință logică, dreptulu pentru Româniea de a regulă vamile și tari-

fele sele cum i s'aru pareă mai bine.

Putemu merge multu mai departe și a admite, cu Journal „des Débats” ca în tractatulu din Adrianopoli se afla dreptulu publicu alu României. Eata chiaru textulu acestui tractatu în aceea ce privește cestiunea comerțulu:

„Art. 5. Principatele se voru bucură de liberulu exercitiu alu cultulu lor, de o administratiune națională independentă, de o deplină libertate de comerț.”

Si actulu adiționalu adauga: „Locuitorii principatelor se voru bucură de deplină libertate de comerț pentru tôte producțiunile solului și industriei lor.”

A fi mai claru nu se pôte. După capitulațiunile turco-române, că și după tractatulu din Parisu, și chiaru după celu din Adrianopoli, Româniea se bucura de o întreagă independență comercială. Déca Journal „des Débats” pôte concilia această deplină libertate de comerț cu imposibilitatea pentru Româniea de a regulă ea singura tarifele sele de vamă, apoi e prea fericitu. Nu vedemu aci decâtu două situațiuni diametralmente opuse, și neputendu luă decâtu pre un'a din două, luăm naturalmente pre aceea care e înscrisă în tôte tractatele și în tôte actele relative la pozițiunea politică a României. Si, în această situațiune, Româniea e pre deplinu în dreptu de a încheiă directu și fără nici unu amestec străinu, tractate cari sa reguleze relațiunile sele comerciale cu celelalte state.

Dara pentru acest'a, o repetămu, n'avemu nevoia de textulu tractatulu din Adrianopoli. Mai întâiu pentru ca drepturile respective ale României și ale Porției otomane, se afla în capitulațiunile și în tractatulu din Parisu. Apoi pentru ca unu tractatu încheiatu între două puteri straine nu pôte nici decum a angagiă pre români, cari nu l'au subscrisu. Si în fine pentru ca tractatulu din 1829 a fostu virtualmente abrogatu de resbelulu orientulu și de congressulu din Parisu.

Déca, după principiile cele mai elementare de dreptu, bun'a credință e necesară interpretării convențiunilor între particulari, ea trebuie cu atâtu mai multu, ni se pare, a presidă la interpretarea aranjamentelor încheiate între state. Inse tocmai acest'a se lasa de o parte, fie-ne permisu a o spune, în această cestiune atâtu de simplă și naturală a dreptulu de negociere alu României.

Ca exercitiulu acestui dreptu implica, pentru statulu român, deplinațata suveranității sele esteriôre, acest'a e o cestiune pre care n'avemu a o discută aci. Totu ce e vorb'a, pentru momentu, e de a scii déca Româniea se afla, dá séu nu, în posesiunea acestui dreptu. Asupr'a acestui punctu inse numai réu'a credința séu hotărârea luată de mai înainte pôte susține contrariulu.

Eata pentru ce ni s'a parutu curiosu, chiaru dela începutu, vedindu ca se ține unu asemenea limbăgiu de unu diurnalu seriosu și de ordinariu imparțialu cum e Journal „des Débats” de unu diurnaru alu cărui'a trecutulu mai cu séma ne autorisă a-lu numeră printre amicii cei mai devotați ai causei civilizațiunei în orientu și ai legalității tractatelor. Ferésca Ddieu că consiliile ce da cabinetulu dela Versailles sa gasésca celu mai micu echo! Acest'a aru fi pentru Franci'a uitarea cea mai complectă a intereselor sele și aceea ce facu odinioară glori'a sea. (L'Europe Orientale). Unu român

Varietăți.

*** Prelegeri publice despre economiă, s'au ținutu în septamănilor din urmă aici

în Sabiiu, fiindu aranjate de cătra reuniunea cercnala agronomică a Sabiiului. Vineri în 5 Martiu nou a vorbitu d. Egeniu *Brote* despre rasele animalelor, a căruru lapte se întrebunțieza că nutrețulu.

Discursulu acest'a interesantu și instructivulu audim că se va dá publicității și asiă atragemu atențiunea publiculu nostru asupr'a lui. De asta-dată amintim, ca, după cunoscințele căscigate de D. *Brote*, mai cu séma la expozițiunea universală din Vien'a dela 1873, rasa de Pinci-gau este cea mai laptôsa; recomandă însă în prim'a linie vacile de Kuhlend (Moravi'a), pentru ca acestea sunt mai totu asiă de laptôse ca rasa Pinci-gau și dau laptele celu mai bunu între tôte rasele din Austri'a.

Vineri în 12 a vorbitu d. Luc'a *Gross* (din Siur'a mare) despre semănatulu nu trefiului.

Densulu au avutu în vedere economi'a de trei câmpuri și asiă a recomandat semănatulu de mazariche în ogôre, gunoindule mai întâiu bine. Unde hotărâru se împarte în 6 părți, acolo recomandă trifoiulu de braban, séu trifoiulu rosiiu de Stiri'a.

Vineri în 19 Martiu va vorbi d. Demetriu *Comi'a* profesorulu de agronomia în „*Andrianulu*” nostru despre tractarea gunoiului în grajduri și despre cladirile economice, și după densulu d. Michailu *Siobelu* despre semănatulu napiloru

*** Inca totu iérna. Este adevératu că Dumineca diminiți'a încă mai avurâmu noroie de néua prospeta, cu tôte ca numai suntemu de parte de mucenici, Néu'a din urmă pôte ca este unu indispensabilu prezentu dela „*Dochi'a*.” Eră însă de prisosu, după parerea noastră, pentru ca mai avemu destulă încă din septamănilor trecute. — Si fiindu-ca vorbim despre iérna sa mai amintim la această ocaziune ca și în Turci'a au fostu iérna în dilele din urmă asiă de grea, încâtu nu s'a mai pomenitu asiă dela 1835 încôce. —

Raportu comerciale.

Sabiiu 16 Martiu n. Grâu 4 fl. 40 xr. frumosu, 4 fl. 13 xr. mestecat, 4 fl. — xr. cuallit. infer.; secar'a 3 fl. 13 xr. pâna 2 fl. 67; — orzu fl. 3; ovésu 1 fl. 67 pâna 1 fl. 40 xr.; encuruzu (porumbu) 2 fl. 87 xr.; cartofi 1 fl. 33 xr. galé'ta austriacă.

Câne'p'a — fl. maj'a.
Lîntea 6 fl. — xr.; mazarlea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr.
Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 24 xr. Unso'ra 79 xr. pâna la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 5/17 Martiu 1875.

Metalicele 5%	71 55
Imprumutul nationalu 5% (argintu)	76 —
Imprumutul de statulu din 1860	112 60
Actiuni de banca	963 —
Actiuni de creditu	238 —
London	111 35
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	79 —
” ” ” Temisioresci	76 35
” ” ” Ardelenesci	76 50
” ” ” Croato-slavone	80 —
Argintulu	104 40
Galbinu	5 22
Napoleonu d'auru (poli)	8 88

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de cl. III de Dupa-petra Crengulu, Cornetielu și Valea-porcului prin acest'a se escrie concursu pâna la Dumineca Floriloru a. c.

Emolumentele ce-i competu fitoriului parochu sunt:

1. Câte 1 di de lucru dela fia-care familia, sunt 100 de numeri.
2. Venitele stolari, cari sunt bine regulate.

Tôte acestea emolumente computându-se în bani dau sum'a de 400 fl.

Doritorii de a ocupă această parochia au a-si adresă concursele lor pâna la terminulu prefipu la subsemnatulu, în Bradu cotulu Zarandului. —

Bradu în 20 Fauru 1875.

În întielegere cu comitetulu parochialu.

Nicol. I. Miheltianu

(2—3)

Prot. gr. or. alu Zarandului.

ad. Nr. 47 1875 prot.

Edictu.

Prin care, Bucuru Miclosiu din Merchiasia — scaunulu Cohalmului — parasindu în modu clandestinu pre legitimă lui socie Mari'a Dobrea, și pribegindu în lumea largă de cinci ani de dile, ceea ce constatăza cu tôte certitudinea datele autentice, fără de a se scii locul aflării lui, — se cităza a apare înainte subscrisulu foru matrimoniale, în restempu de unu anu de dile dela datulu de mai josu, căci altfelu, se va decide și în absențiă densulu procesulu asupr'a-i urditu, conformu prescrieror s. nôstre biserici ortodoxe resaritené. Cohalmu, 20 Ianuariu 1875.

Forulu matr. gr. or. alu Cohalmului

Nicolau D. Mircea m. p.

(3—3)

Adm prot.

Se afla de vendutu

o turmă de oi din câmpii'a transilvană foarte bine ernate și păstrate statatôre din 800 capete tôte albe (stogosie), între cari 450 mulgari de 1—3 miei, 350 miori.

Pretulu ficsatu este un'a cu alt'a 5 fl. de capetu. Cumperatoriulu îi s'aru poté dá cu pretiu moderatu și locu de pasiune pentru véra și tómnă.

A se adresă pâna la 1 Aprilie cătra A. Trombitasiu pr. Mocs în Berchiesiu.

(1—2)

Spre orientare

pentru bolnavii de gura și de dinti, precum și pentru cei ce au lipsa de dinti!!

Doctorulu și tehniculu de dinti **C. ZINZ**, că practicu de 20 de ani și provediutu cu diplom'a Universității c. r. de Vien'a, se recomandă pentru vindecarea tuturor bôleloru de gura și dinti, fia, că acelea sa devina dela dinti séu alte cause; într'asemenea ofera densulu prepararea de dinti singurateci, precum și de corône de dinti întregi după metodulu celu mai nou eglesu și americanu; pre lângă acestea mai posedă densulu și unu mijlocu unicu în felulu seu, prin care ori-ce dorere de dinti se pôte vindecă fără dorere și fără delaturarea dintelui pre lângă garanțiă. — Bolnavii într'a-deveru fără midilôce se voru lacuí gratisu la ôr'a 12—1.

În fine va zabovii densulu în excursiunile sele la tôte orasiile după trebuința asiă, încâtu sa póta satisfacé comandelor on. patienti pe deplinu.

A conversă dela 10—12 și dela 3—5 ôre.

Locuinti'a e în casele lui Iahn pe Wis Nr. 254.

Tempulu ce va petrece e pâna 20—30 Aprilie anulu curentu.

(8—12)

Ioane Mog'a,

Doctoru de medicină universă, medicu de casa alu Escelentiei Sele P. Archiepiscopu și Metropolitu

Mironu Romanulu,

ordinéza în totu decursulu dilei în locuinti'a sea provisoria: Sabiiu strad'a Cisnadiiei Nr. 7 catulu I.

Disponendu asupr'a unui instrumentariu mare, este în pusetiune de a efepui tôte operatiunile chirurgice, oculistice și obstretice (nasceri); asemenea prin aparate corespondentôre de a cercetă și vindecă tôte morburile de ochi, urechi, gātu, famci, nervi (prin electricitate).

Ordinatiunea pentru studentii în locuintiă gratis.

(2—3)